

Oikaisuvaatimus / vahingonkorvaushakemus / pyörällä ajettaessa aiheutunut vahinko

Kaupunkirakennelautakunta 04.02.2026 § 20
8932/03.06.02.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
lakimies Mika Mäkäräinen
puh. 044 718 5012
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

elinvoimajohtaja Timo Antikainen

Kaupunkirakennelautakunta hylkää tehdyn oikaisuvaatimuksen ja pysyttää voimassa lakimiehen 11.12.2025 §:ssä 99 tekemän päätöksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Lakimies on 11.12.2025 §:ssä 99 tehdyllä päätöksellä hylännyt hakijan vahingonkorvaushakemuksen päätöksestä tarkemmin ilmenevillä perusteilla. Asiassa jäi näyttämättä, että hakijalle pyörällä ajettaessa aiheutunut vahinko olisi syy-yhteydessä yksin kaupungin kadun yllä- ja kunnossapitovelvollisuuden virheisiin tai laiminlyönteihin liittyen ja siksi tehty hakemus tulee hylätä. Hakija ei myöskään edes väittänyt, että kaupunki olisi muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahinkotapahtumasta.

Oikaisuvaatimus ja sen perusteet

Hakija on tehnyt lakimiehen päätöksestä oikaisuvaatimuksen 22.12.2025, joten oikaisuvaatimus on tehty säädetyssä määräajassa ja siksi oikaisuvaatimus tulee käsitellä.

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan vaatinut lakimiehen päätöksen kumoamista ja tehdyn vahingonkorvaushakemuksen hyväksymistä, koska kevyen liikenteen ei ollut eikä se ole tyydyttävässä kunnossa. Oikaisuvaatimuksen mukaan hakija on pyöräillyt samaa reittiä päivittäin yli kahden vuoden ajan, joten hakija tuntee reitin melko hyvin ja kulkee varovaisesti, koska hakija tiesi tiealueella olevan halkeamia ja sortumia. Tie ei ole tyydyttävässä kunnossa, mikäli pyöräilijällä täytyisi olla mieleen painettuna reittikuvaus tien vaurioista turvallista kulkemista varten eikä näin sellaista voi odottaa. Hakijan mukaan pyörässä oli kunnossa olevat yleisrenkaat. Koska keli oli loskainen, hakija ajoi pyörällä varovasti keskittyen täysin vain ajamiseen, vältti nopeita liikkeitä ja piti pyörän nopeuden tarpeeksi hitaana.

Oikaisuvaatimuksen mukaan tapaturma oli täysin seurausta tien huonosta kunnosta. Tätä puoltaa myös se, että noin 6 km matkalla muissa kohdin ei tapahtunut minkäänlaista luistamista tai muuta vaaratilannetta ennen tapaturmaa tai sen jälkeen.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa on lausuttu, että vahingon tapahtumapaikka on Kallantiellä kevyen liikenteen väylällä juuri ennen Sirkkusentien risteystä ja siinä olevaa suojatietä (katsottuna keskustan suunnasta). Tässä kohtaa kevyen liikenteen väylä on sortunut reilusti yli 20 metrin matkalta. Sortuma on pääosin noin puolen metrin päässä asfaltin reunasta, mutta osittain sortuma yltää myös paljon pidemmälle. Juuri ennen suojatietä väylällä on kohta, jossa on vain noin 30 cm levyinen tasainen kohta keskellä väylää, sen molemmin puolin tie kallistuu molemmin puolin niin paljon, että tien ei voi katsoa olevan tyydyttävässä kunnossa. Reunan puolella kuoppa on niin suuri, että se on kuin sivuojan jatke ja märällä kelillä täyttyy vedellä. Heti suojatien jälkeen tien oikealla puolen alkaa kallionreuna väylän reunassa. Tällöin pyörätie on myös kapeampi. Tältä kohtaa tie on myös halkeillut autotien puolelta noin puolen metrin päästä autotietä. Oikaisuvaatimuksessa on katsottu, että tältä osaa tie on tyydyttävässä kunnossa, mutta huono kunto reunasta johtaa siihen, että väylä on ahdas. Oikaisuvaatimukseen on liitetty valokuvia vahingon tapahtumapaikalta.

Sovellettavat säännökset

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaan kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten moottoriajoneuvoliikenteen, jalankulun ja polkupyöräilyn, tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Edellä mainitun pykälän 4 momentin mukaan kadun kunnossapito käsittää myös ne toimenpiteet, jotka talvella ovat tarpeellisia kadun pysyttämiseksi 1 momentin mukaisessa kunnossa, kuten lumen ja jään poistamisen, kadun pinnan pitämisen tasaisena, liukkauden torjumisen, liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisen sekä katuojien, sadevesikourujen ja -kaivojen avoinna pitämisen.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle.

Tieliikennelain 2 §:n 2 kohdan mukaan tienkäyttäjällä tarkoitetaan jokaista, joka on tiellä taikka kuljettaa sillä olevaa ajoneuvoa tai raitiovaunua, ja mainitun pykälän 11 kohdan mukaan pyörätiellä tarkoitetaan polkupyöräliikenteelle tarkoitettua, liikennemerkillä osoitettua, ajoradasta rakenteellisesti erotettua tai erillistä tien osaa taikka erillistä tietä.

Tieliikennelain 3 §:n mukaan vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Tieliikennelain 4 §:n mukaan tienkäyttäjän on ennakoitava toisten tienkäyttäjien toimintaa vaaran ja vahingon välttämiseksi ja sovitettava oma toimintansa sen mukaisesti sujuvan ja turvallisen liikenteen edistämiseksi.

Tieliikennelain 5.2 §:n mukaan ajoneuvo ja raitiovaunu on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Tieliikennelain 8.1 §:n mukaan tienkäyttäjän on ensisijaisesti noudatettava liikenteenvalvojan antamaa merkkiä, käskyä tai kieltoa ja muun liikenteenohjaajan antamaa merkkiä. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan liikenteenohjauslaitteella osoitettua velvollisuutta on noudatettava, vaikka se edellyttäisi poikkeamista liikennesäännöstä. Liikennevalo-opaste on kuitenkin ensisijainen väistämismenettelyä osoittavaan liikenteenohjauslaitteeseen nähden.

Tieliikennelain 18.1 §:n mukaan ajoneuvolla on ajettava ajoradalla. Mainitun pykälän 5 momentin mukaan ajoneuvolla saa tilapäisesti ajaa muullakin kuin sille tarkoitettulla tien osalla, jos erityiset olosuhteet sitä vaativat ja siitä ei aiheudu vaaraa eikä huomattavaa haittaa.

Tieliikennelain 45.1 §:n 2 . virkkeen mukaan ajonopeus on sovitettava pyöräilyn mukaiseksi.

Tieliikennelain 92.4 §:n mukaan polkupyöräilijän ja polkupyörän matkustajan on ajon aikana yleensä käytettävä suojakypärää.

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen, jollei siitä mitä tässä laissa säädetään, muuta johdu.

Mainitun lain 5 luvun 2 §:n mukaan henkilövahingon kärsineellä on oikeus korvaukseen:

- 1) tarpeellisista sairaanhoitokustannuksista ja muista tarpeellisista kuluista;
- 2) ansionmenetyksestä;
- 3) kivusta ja särystä sekä muusta tilapäisestä haitasta ja
- 4) pysyvästä haitasta.

Arviointia ja johtopäätökset

Lakimiehen päätöksestä (11.12.2025 § 99) ilmenee, että korvausvelvollisuuden syntymisen yhtenä edellytyksenä on, että on olemassa korvausvelvollisuuden peruste. Lisäksi vahingon on oltava syy-yhteydessä korvausvastuuseen johtavaan tekoon, toimintaan tai laiminlyöntiin, jota korvaussäännösten soveltamisessa edellytetään. Välttämätön syy tarkoittaa seikkaa, jota ilman seurausta ei olisi syntynyt.

Asiassa on riidatonta, että oikaisuvaatimuksen tekijälle (hakija) on aiheutunut hakemuksessa kerrottu vahinko 17.11.2025 noin klo 7.40, kun hakija oli ajanut pyörällä Kallantien kevyen liikenteen väylällä. Lisäksi riidatonta on se, että ko. väylällä on jonkin verran epätasaisuuksia. Hakija on lisäksi tehnyt työtapaturmasta hakemuksen vakuutusyhtiölle, mutta ei ole esittänyt tarkempaa selvitystä vakuutuksen tekemästä korvauspäätöksestä.

Asiassa on riidanalaista se, minkä vuoksi vahinko on aiheutunut ja onko vahinko syy-yhteydessä yksin kadun kunnossapitovelvollisuuden laiminlyöntiin vai ei ja onko kaupunki muutoin vahingonkorvauslain mukaisessa vastuussa ko. vahinkotapahtumasta vai ei.

Lakimiehen päätöksestä ilmenee, että pelkkä tiealueen epätasaisuus tai tiealueella (kadulla) pyörällä ajettaessa aiheutunut liikennevahinko tai muu vahinkotapahtuma ei yksin osoita, että kaupunki olisi laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisen kadun kunnossapidon. Kunnossapitolain mukaan riittää, että katu on kunnossapidetty liikenteen tarpeiden edellyttämällä tavalla tyydyttävässä käyttökunnossa.

Kevyen liikenteen käyttöön osoitetuilla katualueella (tiealueilla) voi siten olla jonkin verran epätasaisuuksia tai kuoppia tai osin liukkaita tai normaalista poikkeavia olosuhteita. Tieliikennelaissa säädettyjen velvoitteiden mukaisesti pyöräilijän on kuljetettava pyörää tiealueella (katualueella) ja noudatettava ajoneuvon kuljettajana olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Edelleen ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Vielä ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Edellä mainitut velvollisuudet tarkoittavat esim. sitä, että kuljettajan on otettava alueen olosuhteet ajoneuvoa kuljettaessaan riittävällä tavalla huomioon vaaran ja vahingon välttämiseksi.

Oikaisuvaatimuksen mukaan vahingon tapahtuma-aikaan kevyen liikenteen väylä oli sohjoinen (loskainen) eikä tien epätasaisuus ole ollut pyöräilijälle ennalta havaittavissa. Kunnossapitourakoitsijan antaman lausunnon mukaan vahingon tapahtumapaikkana olevalla Kallantien kevyen liikenteen väylällä asfaltti on tasainen, mutta ko. väylällä on pieniä reunapainumia. Lausunnon mukaan vahingon tapahtuma-aikaan kadun pinta on ollut lumeton, mutta sepeleöity. Lisäksi lämpötila oli vahinkoa edeltävänä päivänä klo 06.00 + 2,1 celsiusastetta ja vahingon tapahtumapäivänä klo 06.00 + 0,3 celsiusastetta. Vielä on todettu, että ko. alueella on suoritettu kesällä 2025 ns. kaapelipoikitus, joka on kuitenkin päällystetty uudelleen asfaltilla. Näin ollen oikaisuvaatimuksessa ja lausunnossa esitetyt näkemykset alueen olosuhteista poikkeavat hieman toisistaan.

Oikaisuvaatimuksen liitteeksi on toimitettu valokuvia ko. kevyen liikenteen väylästä. Valokuvien perusteella kevyen liikenteen väylän asfalttipinnoitteen osalta ei ole havaittavissa selkeitä epätasaisuuksia tai kuoppia, mutta väylän reuna on jonkin verran epätasainen ja asfalttipinnoitteen ja piennaralueen välillä sijaitsee kuvista tarkemmin ilmeneviä korkeuseroja. Lausunnon mukaan urakoitsija oli suorittanut ko. alueella tarkastuksen saadun palautteen perusteella kävellessä 20.11.2025, eikä tuolloinkaan havaittu kevyen liikenteen väylällä mitään sortumia tai vaaraa tai olennaista haittaa pyöräilijälle aiheuttavaa olosuhdetta. On mahdollista, että kesällä 2025 ko. alueella suoritettu kaapelointityö, jossa kevyen liikenteen asfalttipinnoite oli poistettu poikittain väylään nähden, ja työmaan jälkeen tehty asfalttikorjaus on voinut tehdä osittaisia korkeuseroja ko. asfalttipinnoitteeseen. Tätä korjaustöiden aiheuttamaa tien epätasaisuutta ei kuitenkaan voida pitää asfalttipinnoitteen sortumisena tai rikkoontumisena tai pyöräilijöille ennakkoimatonta vaaraa tai ja olennaista haittaa aiheuttavana olosuhteena. Tätä käsitystä tukee erityisesti se, että ko. alueella ei ole aiheutunut muita vastaavia vahinkoja, paikan päällä on suoritettu erillinen tarkastus, jossa ei ole todettu olennaista vaaraa tai haittaa aiheuttavaa olosuhdetta, eikä ko. alueen heikosta käyttökunnosta ole myöskään saatu palautetta.

Edellä lausuttu huomioon ottaen ko. kadun yllä- ja kunnossapidon osalta ei ole todettu mitään selkeää virhettä tai laiminlyöntiä ja katualue on ollut myös ko. vahingon tapahtuma-aikaan kunnossapitolain mukaisesti liikenteen tarpeiden edellyttämällä tavalla tyydyttävässä

käyttökunnossa. Tätä tukee myös se, että oikaisuvaatimuksen tekijä on kertonut käyttävänsä ko. aluetta säännönmukaisesti pyöräilyreittinä. Asiaa ei muuta toisenlaiseksi myöskään se, että kevyen liikenteen väylän ja piennaralueen välillä on korkeusero tai väylän asfaltin reuna ei ole kaikilta osin tasainen tai että oikaisuvaatimuksen tekijällä on vahingon aiheutumisen jälkeen erilainen käsitys kadun käyttökunnosta. Näin ollen asiassa on jäänyt edelleen näyttämättä, että ko. vahinko olisi syy-yhteydessä yksin kadun kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin. Oikaisuvaatimuksessa ei myöskään edes väitetä, että kaupunki olisi muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahinkotapahtumasta.

Vaikka oikaisuvaatimuksen tekijä on kertonut kuljettavansa yleensä pyöräänsä varovaisesti, tämä ei yksin osoita, miten asiassa oli tosiasiasa toimittu ennen vahingon aiheutumista. Pyöräillessä ko. alueen näkyvät olosuhteet ovat olleet pyöräilijän ennalta havaittavissa ja nämä olosuhteet olisi tullut tieliikennelain vaatimusten mukaisesti ottaa tarvittavalla tavalla huomioon ajoneuvoa kuljettaessa vaaran ja vahingon välttämiseksi. On mahdollista, että kyseessä oleva vahinko on kadun kunnossapidon laiminlyönnin sijaan mitä ilmeisemmin syy-yhteydessä pyörän kuljettajan omiin havaintovirheisiin, ajovirheeseen, äkilliseen jarruttamiseen tai tieliikennelaissa säädettyjen velvoitteiden laiminlyöntiin tai tien olosuhteisiin verrattuna liian suureen tilannenopeuteen eli kyseessä on inhimillinen liikennevahinko. Lisäksi on mahdollista, että pyörää on kuljetettu osin asfaltoidun kevyen liikenteen väylän ulkopuolella sijaitsevalla piennaralueella. Tieliikennelain mukaan ajoneuvoa tulee kuljettaa ajoradalla (tiealueella).

Edellä lausuttuun perustuen hakijan oikaisuvaatimus tulee hylätä kokonaisuudessaan perusteettomana ja lakimiehen 11.12.2025 §:ssä 99 tekemä päätös tulee pysyttää voimassa.

Sovellettavat säännökset
Perusteluissa mainitut

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosäätö 30 § 9 kohta

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on oikaisuvaatimuksen käsittelyä koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet 8932/2025 Viranhaltijapäätös (ei julkaista internetissä)
8932/2025 Oikaisuvaatimus (ei julkaista internetissä)